

Eva Andreas
Tunadalskyrkan 200322

Apg 20: 1-21:2

”Paulus avskedstal mm”

De senaste veckorna har vi sett hur allting ändrar sig mycket snabbt, hur det som varit planerat omkullkastats och hur vi får ta dag för dag för att se hur utvecklingen blir. Aposteln Paulus fick också möta detta, men på helt andra grunder än det vi gör idag. Han ville olika saker, ville resa till olika ställen. Ibland hindrades han av anden, ibland hindrades han av omständigheter, men han hade hela tiden ett mål, att förkunna evangeliet om Jesus, att stötta och hjälpa dem som kommit till tro.

Han var ute på sin tredje missionsresa, och hade stannat ungefär tre år i staden Efesos och undervisat och samtalat med många, så att alla i provinsen Asien hade fått höra om Jesus. Nu ville han åka till Jerusalem, och det inte bara som en viljeyttring vilken som helst, utan grundtexten använder ord som är starka, han måste, drivs av ett inre tvång, och han vill helst komma dit för att kunna fira pingst tillsammans med församlingen där. Vi vet inte om han hann dit för att kunna göra det, men han kom till Jerusalem.

Under resans gång hade han gång på gång genom anden – om det var i hans egna tankar eller genom profetiska budskap eller både ock vet vi inte, - men han hade fått höra att det väntade lidande och bojor i Jerusalem. Hans medkristna försökte gång på gång hindra honom från att åka, men han var fast besluten att göra det i alla fall. Inte ens när profeten Agabos kom och gjorde en profetisk symbolhandling ändrade han sig. Lukas skriver: *Han tog Paulus bälte och band sina händer och fötter och sade: Så säger den heliga anden: den som äger detta bälte skall judarna i Jerusalem binda så här och överlämna i hedningarnas händer.*

Paulus svarar: *Jag är beredd att inte bara låta mig fångslas utan också lida döden i Jerusalem för Herren Jesu namns skull.* Och då svarar församlingen som försökt vädja till honom att inte åka till Jerusalem: *Må Herrens vilja ske.*

Det finns likheter med Jesus sista tid i den här skildringen. Jesus var också på väg till Jerusalem för att möta död och lidande. Lärjungarna försökte hindra honom, men han visste att det var hans väg att gå. Och även om det inte är hans närmaste som säger det så får han också säga: *Ske din vilja.*

Paulus fick gå i Jesus fotspår, och han fick möta lidande i Jerusalem, men undkom dem som ville döda honom.

När Paulus på sin resa kom till Troas berättas om hur han förmodligen i väntan på att båten de åkte med skulle bli av- och pålastad stannade hos församlingen där. Och man möttes för att bryta bröd, alltså för att fira nattvard, och på den här tiden gjordes det genom att man åt en måltid tillsammans och i samband med den firade nattvard. Redan i Apg 2:42 talas om detta: *De kristna deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna.*

Den här gången möttes man till ett nattligt möte, så att Paulus kunde dela med sig så mycket som möjligt av uppmuntran, stöd och utmaning. Vid midnattstiden var det en av de yngre deltagarna, en ung man vid namn Eutychos som hade satt sig

vid fönstret som ramlade ner på backen och visade sig vara död. Men då gjorde Paulus det som flera av gamla testamentets profeter gjorde: *Han lade sig över honom, slog armarna om honom och sade: sluta med er klagan, han lever!* Och pojken fick liv igen. Paulus bevisade Guds kraft och makt, och kunde fortsätta sin undervisning, och så höll gudstjänsten på ända till gryningen.

Sedan kom sällskapet; Paulus, Lukas och representanter från olika församlingar, som skulle överlämna en penninggåva till de fattiga i Jerusalem (Rom 15:3) till Miletos. Trots att de hade bråttom för att komma till Jerusalem fick de förmodligen på grund av båtarna vänta några dagar i Miletos, och där skickade Paulus efter de äldste – alltså församlingsledningen ifrån Efesos. Där höll han ett tal som brukar kallas hans avskedstal. Precis som Jesus höll ett till sina lärjungar, höll Paulus ett till sina.

Där talar han om hur han har verkat, och i sammanfattning säger han

- Jag har varit en förebild som ledare
- Jag har aldrig tvekat att förkunna för någon, varken greker eller judar
- Jag har talat offentligt och i hemmen
- Jag har inte undanhållit er någonting
- Jag har enträget uppmanat till omvändelse och tro på Herren Jesus
- Det är inte mitt fel om någon går förlorad, för jag har vittnat om Jesus för alla.

Nu, när han vet att han aldrig kommer att se dem igen, så lämnar han över till de äldste i församlingen att fortsätta hans verk och uppdrag. Men det är ju giltigt för alla kristna, även om ledningen i församlingen har ett särskilt ansvar.

De skall se på Paulus föredöme och göra som han genom att undervisa om den kristna tron.

Men de ska också noga ge akt på sig själva och på hela församlingen, och göra det genom att leva nära Herren Jesus Kristus och ha en levande relation till honom, och inte framhäva sig själva, utan hela tiden visa på Kristus. Herdeperspektivet är viktigt: att vårda, sköta om, se till att hjorden har det bra.

Och så kommer Paulus med det som kanske kan kallas ett profetiskt perspektiv, som är så viktigt för församlingsledningen att vara vaksamma över: Jag vet att när jag lämnat er skall farliga vargar, som inte skonar hjorden tränga in bland er. Ur era egna led skall det träda fram män som förkunnar villoläror för att dra lärjungarna över på sin sida. Håll er därför vakna, och kom ihåg att jag under tre års tid dag och natt har väglett var och en av er under tårar.

Undrar hur de tog emot detta budskap, om de kände igen tendenserna redan eller om det var helt nytt för dem. Eftersom Efesos hade det mesta när det gällde kultur och religion var det kanske inte alldeles ovanligt med många slags inflytande. Men visst måste det ha varit utmanande att få höra allt detta. Men så säger Paulus: Nu anförtror jag er åt Gud och hans nåderika ord som kan göra er till hans byggstenar och ge er arvslott bland alla dem som helgats.

Nya testamentet var ju inte alls sammanställt vid den här tiden, men berättelserna om Jesus fanns och cirkulerade, så Guds nåderika ord handlar kanske om ännu djupare saker. Johannes talar om ordet Logos- Jesus själv, och det är samma ord

som används i grundtexten här: Guds nåderika Logos- Kanske handlar det om Jesus själv. Johannes skriver i sitt evangelium (Joh 1:1-5): *I begynnelsen fanns Ordet, och Ordet fanns hos Gud, och Ordet var Gud. Allt blev till genom det och utan det blev ingenting till av allt som finns till. I ordet var liv och livet var människornas ljus. Och ljuset lyser i mörkret och mörkret har inte övervunnit det.*

Paulus vet att Ordet är den säkra grunden, att Jesus själv vakar över sitt verk, och att den heliga ande vill påminna om honom (Joh. 14:26), vill lära dem allt de behöver veta för att föra budskapet vidare. Och att de inte behöver vara ensamma i arbetet, utan att han vill använda dem. I 2000 års bibel står det att han vill använda församlingen som byggstenar, i andra översättningar att han vill bygga upp. Ordet byggstenar är mycket mer aktivt, alla i församlingen har sin funktion och uppgift och han vill använda oss för att det han har tänkt ska bli verkligt, inte bara bygga upp oss själva, utan vi får vara en del i att bygga hans rike.

När Paulus några år senare skriver ett brev till församlingen i Efesos skriver han Ef. 3:15f) *Låt oss i kärlek hålla fast vid sanningen och växa i alla avseenden så att vi förenas med honom som är huvudet Kristus. Han låter hela kroppen fogas samman och hållas ihop genom att alla lederna hjälper och stöder med just den kraft han ger åt vare särskild del. Då växer hela kroppen till och byggs upp i kärlek. V 23 Se till att ni förnyas i ande och förstånd och att ni klär er i den nya människan som har skapats efter Guds bild, med den rättfärdighet och helighet som hör sanningen till.*

Låt oss återvända till Paulus och de äldste. De avslutar sitt möte med att be tillsammans. Vilken trygghet att få dela både glädje och smärta, och att få lyfta upp det till honom som har all makt i himlen och på jorden.

Brödsbrytelsen, undervisningen om Jesus, nådegåvorna i funktion (det talas mycket om profeter), att ge akt både på sig själva och församlingen, bönen, att vittna om Jesus i alla sammanhang var viktiga beståndsdelar i den framväxande kyrkan då och idag.

Och så kommer då sällskapet så småningom till Jerusalem. Paulus hade i Romarbrevet 15:3, skrivit en tid innan vädjat om förbön: *Jag uppmanar er bröder, att bistå mig i min kamp genom att be till Gud för mig, så att han räddar mig från dem i Judéen som vägrar att tro, och så att den hjälp jag har med mig till Jerusalem blir väl mottagen av de heliga.*

De blev mottagna med glädje. Och i mötet med Jakob, Jesus bror som var ledare för församlingen och de äldste i Jerusalemsförsamlingen prisade de Gud för berättelsen om allt som hänt bland hedningarna.

MEN..... de påtalade också att det inte var självklart för alla de tiotusentals judar som kommit till tro på Jesus och som samtidigt höll på den judiska traditionen att ta emot Paulus, eftersom det gick rykten att han skulle lära judar att inte omskära sina barn, att inte tro på Moses och inte leva efter judiska seder. Inget av detta var sant. Han lärde hedningarna att de inte skulle behöva omskära sig enligt det beslut som tidigare tagits i Jerusalemsförsamlingen (Apg 15:1-29), men hade aldrig lärt judar det.

Alla dessa rykten gjorde att Paulus var tvungen att tänka på vad han gjorde och de föreslog att han skulle betala för några av dem som avlagt nasirlöften, och därigenom visa att han följde judisk tradition. En nasir måste avstå från allt som kom från vinträd (druvor, russin, vin, ättika) och han fick inte röra vid en död kropp, inte ens om det var en nära anhörig som hade dött. För att alla skulle kunna se att de var nasirer fick de inte raka huvudet utan måste låta håret växa långt (4 Mos 6). Den dag de klippte av sig håret var det liktydigt med att deras tid som nasirer var slut. Och då skulle det offras olika offer, och det var förenat med stora kostnader.

Paulus gick med på att göra detta, för att visa att han också var jude som höll på traditionerna.

I 1 Kor 9:19-23 skriver han: Fri och oberoende av alla har jag alltså gjort mig till allas slav för att vinna så många som möjligt. För att vinna judar har jag för dem varit som en jude. För att vinna dem som står under lagen har jag för dem varit som en som står under lagen, fast jag själv inte står under lagen. För att vinna dem som är utan lag har jag för dem varit som en som är utan lag, fast jag inte är utan Guds lag, jag har ju Kristi lag. För att vinna de svaga har jag inför dem varit svag. Allt har jag varit inför alla, för att åtminstone rädda några. Allt gör jag för evangeliets skull, för att också jag skall få del av dess löften.

Men resultatet av att han gick med på Jakob och de äldstes förslag blev inte riktigt som de tänkt sig, men det kommer i nästa predikan om Apostlagärningarna.

Att stå i guds tjänst som enskild kristen, som församlingsmedlem, som församlingsledare/äldste handlar inte om att vara perfekta, att alltid göra allting rätt, att alltid veta hur man ska hantera uppkomna situationer, utan det handlar om att leva nära både Jesus och varandra, att dela sin sårbarhet och sina tårar med varandra, att kunna stötta och styrka varandra, att låta sin erfarenhet av vandrigen med Jesus bli till hjälp för varandra. Det handlar om att be tillsammans, att söka Guds vilja och att kunna komma fram till ”Den helige ande och vi har beslutat” och gå den väg som vi tror är den rätta.